“The only thing we have to decide is what to do with the time that is given to us.”

- Gandalf, *Lord of the Rings*

Labyrinth

Jesse Boon

‘The only thing we have to decide is what to do with the time that is given to us.’ Dat zei Gandalf tegen een moedeloze Frodo, in Lord of the Rings. Wij, publiek van het programma DOOD, staan op een open plek in het bos en worden met deze vraag een labyrinth ingestuurd. Wat te doen met de tijd die je gegeven is? De vraag klinkt alsof alles open ligt. Dat voelt als vrijheid. Maar hoeveel vrijheid gun je jezelf?

Fotograaf Rosa Verhoeve en beeldend kunstenares Sandra van Elewout verzorgen vanavond het programma ‘Shadow World’- over de schaduwkant van het leven. Rosa heeft kanker en de yurt zit vol mensen die haar een warm hart toedragen. Ze heeft een prachtige presentatie gemaakt van werk van fotografen die dood, gekte en ziekte in beeld brengen. We kijken ademloos naar foto’s van lichamen in ontbinding, het stervensproces van een moeder, de zwarte raven die staan voor een groot verlies, naar een vrouw die zichzelf opsluit in haar huis omdat ze in de buitenwereld geen begrip vindt voor haar waanzin. En dan dus die vraag. Wat te doen met de tijd die je gegeven is.

Buiten ligt een labyrinth, gemaakt van takken. Het labyrinth is een eeuwenoud symbool voor de levensweg die we lopen, voor de zoektocht naar onze eigen bron. Als we in het schemerdonker voor de ingang staan, wordt het stil. Wat te doen met de tijd die je gegeven is. Het voelt als een zwaard van Damocles.

Maar eenmaal lopend over het pad, valt de vraag in stukjes uiteen en ontmoet ik weer het leven zelf. Ik word me ervan gewaar hoe netjes ik binnen de lijntjes loop. Ik krijg zin om als eerste in het midden te zijn. Ik doe hard mijn best, want ik wil straks met een prachtig antwoord terugkomen. Ik heb geen zin meer om in mijn eentje te lopen. Ik twijfel aan de vraag en aan het begrip ‘tijd’. Ik heb zin om de stilte te doorbreken. Ik kijk naar de anderen. Ik kijk door de ogen van de anderen naar mijzelf. Als ik in het midden sta, voelt dat ongemakkelijk. Ik voel de verantwoordelijkheid die ik draag voor mijn leven en voor mijn kinderen. Ik voel dat er maar een weg is, en dat is vooruit. Ik voel dat ik er ben en dat de energie door mijn aderen stroomt. Ik voel dat dat genoeg is. Ik voel geen weerstand.

Ik stap over de muren van het labyrinth heen, naar buiten. Daar geniet ik van het beeld van zoekende, aarzelende, schuifelende, bedachtzame, fiere, stappende mensen. Er is compassie en verbondenheid. Het leven in een notendop.

I step over the labyrinth’s wall, to the outside. There I enjoy the sight of searching, hesitating, shuffling, contemplative, proudly walking people. There is compassion and connectedness. Life in a nutshell.

Wat te doen met de tijd die je gegeven is. Leven, voluit leven. Aanwezig zijn met heel je hart. Niet bang zijn. Voelen. Niet opgeven. Blijven uitreiken. Lief hebben. Genieten. ‘I just want to be happy,’ zegt een vrouw, als we terug zijn in de yurt. ‘Kun je dat gewoon besluiten?’ Ja, murmelt de tent instemmend. Ja, dat kan.

Wilson, Albert, 1854-1928, publisher London. Greening & Co. , ltd.

Imperial Lather

Amelia Clark Productions

That feral creature, it lives in the toilet, on the kitchen sink, by the basin, covered in suds, like a leper, stray hair and bits of lint clinging to it for dear life. It has seen so much more, yet continually suffers devaluation. This bar of soap has touched the hands of many and many have left their mark on it. It has seen civilisations grow. But soap is the chosen one, a martyr. It must sacrifice itself for the common good. It withers with every touch, melting into our hands, running down the drain, taking its story with it, and all we are left with is a feeling, a smell, a softness, perhaps a memory.

Some say it was the Romans. Women gathering at a specific point at the foot of an alleged Mount Sapo, airing their dirty laundry found their clothes to be especially clean on the days it had rained the night before. A dormant volcano, Mount Sapo was the source of River Tiber and a sight for sacrifice. The blood and bone of lamb burnt to an ash, mixed with the volcanic ash of the mountain produced lye. This reacted with the fats of the sacrificial animals to create something like a soap, and this soap would get washed into the Tiber when it rained. Roman women believed this soapy mix was a gift from the Gods, a sign they had been appeased.

Although the mention of a soapy substance dates as far back as 2800 BCE, it wasn’t until as late as the 2nd century that soap was used for personal hygiene Prior to this the Germans and the Gauls were known to use it as pomade and dye for the hair and the Arabs and Romans used it as medicine and laundry detergent. However, it wasn’t until late 14th Century that soap was produced in large quantities for the purpose of bathing. The onset of leprosy and plague and later cholera put greater emphasis on personal hygiene and soap started to gain popularity. Due to the heavy taxes levied on it, soap was considered a luxury up until the industrial revolution when the tax was revoked and it became a booming industry. In the early 19th century soap manufacturers began using advertisements to boost their sales. These advertisements while promoting the virtues of cleanliness also imparted clear messages of racial differentiation. By this time cleanliness had become a bourgeois preoccupation and dirt became synonymous with barbarism. Soap was presented as the talisman that would end the “white man’s burden,” bringing civilisation and culture to the colonies while on the other hand preserve the image of the Imperial male in the threshold zones of the Empire. Thus, soap became the foremost domestic commodity to infiltrate households worldwide and ensure white male power and world domination forevermore.

It is beyond shelf life and expiration, it is a carcass. It does not rot, it hardens, mummifying in its own

excrement and with it are embalmed traces of the hands that have touched it. The soap wrinkles, and lines appear in it, like stones washed in the river. Soap is a fading monument to shared intimacy, perhaps a nonconsensual, unnoticed, undefined intimacy, that encapsulates a shared history. The tangibility of this object, its weight, its surface, its texture, the way it takes the shape of our palm when we turn it on its belly, and how that is altered with every use, reminds us that time has passed. It makes us think of the hands that have held it, the people those hands belonged to, and what they have seen. I always like when they have little soaps in the bathrooms of hotels I can take with me. To me they are relics.